

Sentrumsgården Postboks 77, 1921 Sørumsand,
Tlf. 63 82 73 14, mobil 906 11 108, e-post: post@sorumforum.no

Lillestrøm kommune
Postboks 313,
2001 Lillestrøm

Epost: postmottak@lillestrom.kommune.no

Sørumsand, 30. oktober 2024

Innspill til kommuneplanens arealdel - ref. 24/19362-5.

Sørum Næringsforum og Fet Næringsforening viser til brev av 30.08.2024, ref. 24/19362-5.
Vi har fått utsettelse av frist for innspill til 31.10.2024.

Foreningene har følgende innspill.

Generelle kommentarer

Lillestrøm kommune trenger flere næringsområder. Derfor er vi enige i at *«I arealdelen er det relevant å se nærmere på hvordan kommunen kan tilrettelegge bedre for gode næringsarealer....»*.

Vi forutsetter at hensikten med «å se nærmere på» er å finne løsninger som bidrar til utvikling av nye og sikring av eksisterende arbeidsplasser i kommunens varierte næringsstruktur, over hele kommunen.

Å legge til rette for en variert næringsstruktur som har utviklingsmuligheter for å ivareta mangfoldet, er et ansvar som kommunen har. Når dette skjer, vil alle mennesker med ulike kvalifikasjoner og behov kunne finne sin plass i arbeidslivet. Det vil kunne tiltrekke seg resurssterke mennesker, og samtidig gi muligheter for de som trenger tilrettede arbeidsplasser. Dette er også i overenstemmelse med kommunens hovedmål nr. 3 som er at *«Lillestrøm kommune skal støtte opp under innbyggernes mestring av egne liv i alle livets faser»*.

Generelt mener vi at kapitlet om næring ikke er godt nok. Det fokuserer for mye på sentralisering og hva som kan etableres i det såkalte «bybåndet». FNF og SNF er for utvikling i «bybåndet», men med utvikling bare her, er det ikke mulig å skape en *»videre utvikling av kommunens varierte næringsstruktur»*.

Vi vil også peke på at det er behov for utvidelse av eksisterende næringsareal og tilrettelegge for nye areal, dersom nåværende bedrifter skal kunne utvikles og nye etableres. I vår kommentar til planforslaget for arealdelen 8. september 2022 pekte vi nettopp på dette da vi skrev *«I punkt 6 heter det: «Det skal tilrettelegges arealer som er tilpasset videre utvikling av kommunens varierte næringsstruktur» og «Heia, Berger og Kjeller er sentrale næringsområder som det skal satses på, men det skal også legges til rette for utvikling av andre næringsområder.»*

I en ny arealstrategi, må dette fortsatt tillegges vekt, også fordi kommunen trenger mer enn bybaserte næringer. Næringslivet i hele kommunen må gis utviklingsmuligheter. Det er viktig også hvis man skal lykkes med den grønne omstillingen.

SNF og FNF er tilfreds med at det er en premiss for arealdelen at «*Det skal tilrettelegges arealer som er tilpasset videre utvikling av kommunens varierte næringsstruktur i samsvar med kommunens næringsstrategi.*» Dersom kommunen skal lykkes med dette, må man legge et langsiktig perspektiv og en overordnet strategi til grunn for utviklingen, og det må også legges til rette for infrastruktur som næringslivet trenger. Det gjelder både for energi, vann og avløp, tele- og data og, ikke minst, vei. Det må være gode adkomstveier der beredskapshensyn også er ivaretatt. Næringsarealer og boligområder må ha en lokalisering som reduserer behovet for arbeidsreiser. Vi mener det er behov for en strategi for hvor folk skal arbeide og bo for å unngå lange arbeidsreiser. Derfor må det legges til rette for både småhus og fortetting.

Næringsområdene viktige for utvikling i hele kommunen

I Lillestrøm kommune er det mangel på tilgjengelig areal som er regulert til næring. De næringsområder som vi har, må derfor utnyttes best mulig. Det betyr at både fortetting og utvidelse må skje. Eventuell fortetting må ivareta eksisterende bedrifters utviklingsbehov.

Men hvor skal arbeidsplassene utenom Lillestrøm by være? En videre satsing på de regionalt prioriterte næringsområdene Berger og Heia er både naturlig og viktig. Begge ligger ved viktig infrastruktur og begge har utvidelsesmuligheter. Når den nye Glommakryssingen kommer, vil Heia og områdene rundt, f.eks. Krogstad, være enda mer attraktive for etablering av næring. Mulighet for gode boligområder ikke langt unna, vil øke attraktiviteten.

I tillegg til disse må områder hvor det i dag er produksjon, f.eks. Lindeberg og Aussenfjellet, utvides og fortettes.

Krogstad hvor det bygges et større biogassanlegg, må utvides og utvikles til å bli et viktig sted for virksomhet innen energi-, klima- og miljøsektorene.

Tilrettelegg for lokal produksjon

Lillestrøm har et unikt forskningsmiljø på Kjeller. Mange av de resultater som skapes der, kan være grunnlag for ulike typer produksjon og kommersiell utnyttelse. Begge de regionalt prioriterte næringsområdene er aktuelle for denne type virksomhet hvis de utvides, og det samme er områdene ved Lindeberg og Aussenfjellet. Etter vår mening må vi bli flinkere til å utnytte mulighetene som Kjeller-miljøet skaper, ved å legge til rette for å produsere lokalt i stedet for å sende produksjonen ut av kommunen eller utenlands.

Næring i og nær tettstedene

Både i de prioriterte tettstedene Fetsund, Sørumsand og Frogner og andre tettsteder som Skedsmokorset, Lørenfallet og Blaker er det næringsvirksomhet, og ikke bare handel. Virksomheter på disse stedene må også kunne utvikles. Ikke minst fordi de representerer arbeidsplasser nær der folk bor og nærmiljøet trenger.

Av mindre områder som bør kunne utvides, slik at etablerte virksomheter på stedet gis utviklingsmuligheter, kan nevnes Åkrene, Asak, Lystad der brannstasjonen ligger på et næringsområde, Hellne og Bruvollen i Blaker. Det er viktig å ta vare på og legge til rette for utvikling av næringsvirksomhet som har vært drevet i mange år på disse stedene.

Det prioriterte tettstedet Sørumsand mangler næringsområde. Bl.a. for småindustri, verkstedvirksomhet og storhandel. Også Høgda, hvor det har vært næring i 50 år, bør kunne utvikles.

Sørum kommune regulerte et område på Lystad til næringsområde, men det meste er tatt i bruk til brannstasjon. Resten av arealet er for lite, men området kan utvides oppover i skogen og vil da kunne bli attraktivt for næringsvirksomhet.

Masse og snødeponi

Lillestrøm kommune har behov for flere steder der masse og snø kan deponeres. Dette er påpekt av flere, bl.a. av SNF som i brev av 22. februar 2023 til kommunen ba om at kommunen godkjente steder der private entreprenører kan deponere f.eks. snø.

Vi er kjent med at flere har arbeidet for å få godkjent flere områder, bl.a. Dybdalen ved Lystadmoen. Næringsforeningene mener det er akutt behov for områder for både masse- og snødeponi. Lystadmoen bør kunne være et aktuelt sted på østsiden av Glomma.

Transport – personer og gods

Kap. 6.3.7 omhandler samferdsel og mobilitet. Der sies at «*Det må derfor planlegges mobilitetsløsninger som legger grunnlag for at andelen kollektivtransport, sykkel og gange kan øke i hele kommunen. I Oslo og Akershus er det satt mål om nullvekst for personbiltrafikk, og samtidig skal mobiliteten i samfunnet sikres med tilgjengelighet for alle trafikantgrupper*».

FNF og SNF registrerer at overordnede retningslinjer tilsier at det skal være nullvekst i personbiltrafikk. Befolkningen skal primært reise kollektivt, med sykkel eller gange. Vi støtter gjerne dette som en overordnet målsetting. Men for å klare det, må et kollektivt rutetilbud være tilgjengelig. Et kollektivt tilbud er mer enn jernbane. Et veibasert transportmiddel er eneste alternativ for befolkningen og næringslivet i store deler av kommunen. Det betyr at busstilbudet som kollektivselskapet Ruter tilbyr, må forventes å bli langt bedre for den del av befolkningen som ikke har tog som mulighet.

Vi mener det bør etableres et område for pendlerparkering på østsiden av Glomma når ny bro er klar til åpning. Da vil bussforbindelsen østfra gå raskere og derfor bli mer attraktiv for de som kjører personbil. Ved kollektivknutepunktene for bane og buss må det også avsettes areal for innfartsparkering. Det samme gjelder de enkelte jernbanestasjoner.

Næringsforeningene har registrert at jernbanen ønsker å legge ned flere stasjoner på Kongsvingerbanen og flytte Lindeberg stasjon på Hovedbanen. Nedlegging av stasjoner vil være i direkte motstrid med overordnede mål for mobilitet, og flytting av stasjoner fra etablerte næringsområder vil både øke bruk av egen bil og bidra til at arbeidsplassene blir mindre attraktive. Vi anmoder derfor kommunen om å bidra til at nedlegging eller flytting av stasjoner som vil ha negative effekter lokalt, ikke gjennomføres. Kommunen må se de langsiktige konsekvensene og legge til rette for god infrastruktur.

Avslutning

Som landets niende største kommune har Lillestrøm en beliggenhet og tilgang til arbeidskraft som mange kommuner mangler. Det vet selvsagt både kommunens administrasjon og politikere. Etter vår mening vil evnen til å tenke helhetlig og ha en langsiktig strategi være viktig for å kunne utnytte mulighetene. Politikerne må velge om kommunens mange fortrinn som både by- og landkommune skal utnyttes for å utvikle Lillestrøm etter kommunens og egen befolknings behov, eller om gode kollektivtilbud bare skal frakte folk til andre kommuner der arbeidsplasser finnes. Politikerne må ikke bare si at man ønsker næring.

Politikerne må ta føringen og bestemme områder over hele kommunen slik at utvikling kan skje og arbeidsplasser etableres. Den infrastruktur som anlegges, må ha kapasitet til å ta forventet utvikling. Prognoser for produksjon og hvor arbeidsplassene utenom Lillestrøm by kan komme, kan gi føringer for de rammer som vedtas.

Lillestrøm kommune er, både takket være sin beliggenhet og størrelse, en attraktiv kommune å etablere seg i. I en prosess om arealdisponering vil kommunen naturlig nok få mange innspill til potensielle næringsområder. Både for administrasjonen og politikerne kan det være fristende å si at det er for mange områder og at det derfor bare skal satses på få, utvalgte områder. FNF og SNF mener det er en farlig strategi!

Det er viktig å ha mange områder tilgjengelig. Ikke minst når man vil ha en variert næringsstruktur. Med mange næringsområder av ulik type tilgjengelig, blir Lillestrøm kommune attraktiv for flere bedrifter som ønsker å etablere eller utvikle seg i kommunen.

Alle bedrifter har ulike ønsker og behov. De har alle sine spesielle kriterier. Det kan være plassering i forhold til infrastruktur som vann, strøm, vei, kollektivtransport, etc., størrelse på tomt, innsyn og sikkerhet, behov i forhold til lukt, støy, forurensing fra egen bedrift, samarbeid med andre bedrifter på området eller plassering i fht. kunder – for å nevne noe. Lillestrøm kommune må derfor ha en strategi og næringsområder som appellerer til så mange som mulig, fordi det gir bedre utviklingsmuligheter.

Til slutt vil vi igjen peke på behov for en god, overordnet strategi for ikke å ende opp i en maratonmessig avsluttende behandling i kommunestyret der enkeltområder settes opp mot hverandre. Dette må vedtas i planprogrammet.

Vennlig hilsen
Sørum Næringsforum og Fet Næringsforening

Bodil Løkken Bendiksen
Styreleder SNF

Svein Skuseth
Styreleder FNF